

המרכז הרפואי סורוקה – מחלקה לכירורגיה פלסטית ומשחזרת

טלפון: 08-6400566, מזכירות: 08-6400880

ניתוח לכריתת מלנומה ממאירה – מידע והדרכה

מטופל יקר!

(הפניה בלשון זכר מתייחסת לנשים וגברים כאחד).

לפניך מידע שיעזור לך להבין את התהליך של ביצוע ניתוח לכריתת מלנומה ממאירה, ובכך להפחית את חששותיך.

מהי מלנומה ממאירה?

- מלנומה ממאירה היא סוג אחד מתוך שלושה סוגים עיקריים של סרטן העור
- המלנומה הממאירה מתפתחת מתאים הנקראים מלנוציטים הנמצאים בעיקר בעור. תאים אלה מייצרים פיגמנט הנקרא מלנין, הנותן לעור את הגוון האופייני
- שומה או "נקודת חן" היא דוגמה למקבץ של תאים מלנוציטיים נורמליים רבים במקום אחד.

טיפול במלנומה ממאירה

- הטיפול הבסיסי במלנומה עורית לאחר האבחנה הוא כריתה כירורגית של הגידול תוך לקיחת שולי בטחון של עור בריא
- לאחר הכריתה נשלח הגידול לבדיקה פתולוגית ועל פי עומק חדירתו לעור נקבע המשך הטיפול
- חשוב להדגיש שרוב רובם של הלוקים במלנומה עורית, נרפאים על ידי הניתוח.

לפני הניתוח

ההכנה לקראת ניתוח

- **צום** – יש להיות בצום מחצות (12 בלילה) לפני הניתוח. הצום כולל הפסקת אוכל ושתייה
- **רחצה** - יש להתקלח בערב שלפני הניתוח ובבוקר הניתוח עם סבון רחצה. צוות סיעוד במחלקה מדריך על כך (מצורף טופס הדרכה לרחצה)
- **תרופות** – אם נוטלים תרופות לדילול דם, יש להתייעץ עם רופא המטפל לגבי האפשרות להפסיק את הטיפול.

בבוקר הניתוח

קבלה לאשפוז

- יש להגיע לבצוע קבלה משרדית במשרד קבלת חולים בתאריך ובשעה המצוינים בהזמנה לאשפוז
- יש להביא: טופס התחייבות מהקופה המבטחת ותשובת בדיקות וצילומים אם התבקשת בטרם ניתוח.
- עם סיום הקבלה יש להגיע למחלקה
- הנחיות והמלצות נוספות לקראת האשפוז:

○ יש להסיר לק

○ רצוי להגיע ללא דברי ערך, כמו כסף ותכשיטים – בית החולים אינו אחראי לאובדנם

○ רצוי להביא ציוד אישי כמו: כלי רחצה וחומר קריאה

○ אם יש צורך - רצוי להביא כלי לאחסון שיניים ותותבות

○ ניתן להזמין טלוויזיה (ניתן לקבל הסבר מצוות המחלקה).

במחלקה

- **הכנה לפני הירידה לחדר ניתוח, כגון:** הרכבת עירוני נוזלים, לבישת חלוק, כובע וערדליים, בדיקת ידון זיהוי
- **העברה לחדר ניתוח** – על גבי מיטה או אלונקה, על ידי משנע מחדר ניתוח

מלווים

- **גלוית זיהוי לעדכון מידע למלווים** - צוות המחלקה ייתן לך גלויה עם מספר זיהוי, שתוכל לתת למלווים. מספר הזיהוי מופיע על גבי צג אלקטרוני הנמצא בחדר המתנה של חדר ניתוח ומאפשר למלווים להתעדכן על שלבי הניתוח וההתאוששות

- במהלך האשפוז במחלקה - מלווה מבוגר אחד שאינו קטין) רשאי לשהות לצדך. המלווה העיקרי ראשי לשהות לצדך גם בזמן ביקור הרופאים לאחר מתן הסכמתך לכך.

מהלך הניתוח

- הניתוח לכריתת מלנומה ממאירה מבוצע בחדר ניתוח
- המנתח מסיר בהרדמה כללית או מקומית את הגידול וחלק מהרקמה הבריאה שמסביבו. הרוחב והעומק של העור המוסר תלוי בעובי המלנומה ובעומק החדירה לעור
- תהליך זה מפחית את הסיכוי שתאים סרטניים יישארו באזור
- אם המלנומה לא הוסרה במלואה במהלך הביופסיה שקדמה לניתוח, הרופא מסיר בניתוח את החלק הנותר של הגידול
- ברוב המקרים, ניתוח נוסף נועד להסיר רקמה רגילה למראה מסביב לגידול (הנקראת margin) על מנת לוודא שכל תאי המלנומה הוסרו
- במקרה של מלנומה עבה, הרופא נאלץ להסיר חלק גדול יותר מן הרקמה שמסביב לה. אם הוסרה רקמה גדולה, הרופא עשוי לבצע השתלת עור שנלקח מחלק אחר של הגוף
- כיום מסתפקים בשוליים של 1 - 3 ס"מ בהתאם לעובי המלנומה, ומשום כך לרוב החולים נותרת צלקת שאיננה בולטת מאוד
- לאחר ההרחה, הגידול נשלח לבדיקה פתולוגית ועל פי עומק חדירתו לעור ובהתאם לתוצאות נקבע המשך הטיפול. נקבע המשך הטיפול.

● התאוששות

- בסיום הניתוח תועבר לחדר התאוששות למעקב וטיפול עד להחלטה לשחרר מחלקה
- כניסת מלווה לחדר התאוששות מתאפשרת על-פי החלטת הצוות המטפל.

לאחר הניתוח במחלקה

- צוות המחלקה ממשיך לעקוב אחר תהליך ההתאוששות מבחינת: לחץ דם, דופק, חום, מתן שתן, כאב ומעקב אחר פצע הניתוח
- **ביקור רופאים** - מתקיים פעמיים ביום. בבוקר בשעה 8:00 ובערב בשעה 16:00. במהלך הביקור, ניתן לקבל מידע על הניתוח
- **אוכל ושתייה** – מותרים למחרת הניתוח ועל פי הוראת רופא בלבד. ניתן לחזור לשתייה ולתזונה שאליה רגילים

● ירידה מהמיטה

- אין לרדת מהמיטה בפעם הראשונה ללא ליווי אחות!
- בניתוח עם שתל עור בגפיים תחתונות הירידה מהמיטה עפ"י הוראת רופא בלבד!

● רחצה

- מומלץ להתרחץ כרגיל למחרת הניתוח לאחר הוצאת מדבקות הניתוח על ידי הצוות הסייעודי
- ניתוח שבוצע בו שתל עור הרחצה היא בהוראת רופא בלבד.

שחרור מהמחלקה

- השחרור מהמחלקה נקבע בהתאם לתהליך ההחלמה
- במרבית המקרים, מתבצע השחרור ביום שלמחרת הניתוח החל מהשעה 14:00
- בשחרור ניתן מכתב רפואי הכולל המלצות להמשך מעקב, טיפול וביקורת
- אחות מרכזת טיפול מדריכה על: רחצה, התמודדות עם כאב וטיפול בפצע הניתוח
- חופשת מחלה נקבעת על-ידי הרופא המטפל וניתנת לרוב למשך 10 - 14 יום בהצגת מכתב השחרור במרפאה.

ביקורת

הביקורת מבוצעת במרפאות חוץ או בקהילה. המקום והמועד מצויינים במכתב השחרור (לביקורת במרפאות חוץ להביא התחייבות מהקופה המבטחת).

מצבים חריגים

מצבים המחייבים לפנות בטלפון למחלקה, או לרופא המטפל בקופת החולים או לחדר מיון: דימום, חום, אודם, הפרשה או נפיחות מקומית באזור הניתוח, הקאות והפרעה במתן שתן.

בכל שאלה, ניתן לפנות לצוות המטפל.

בברכת בריאות טובה,

הצוות המטפל